

## **Interventionens namn**

### **Leader**

### **Fond**

Landsbygdsfonden

### **Typ av åtgärd som omfattar**

Samarbete (Art. 71, 1.b)

I Leader-åtgärder genomförs motsvarande åtgärder som i åtgärdstyperna *samarbete* (Art. 71), *investeringar* (Art. 68), *etablering av unga jordbrukare och jordbruksföretag* (Art. 69) och *kunskapsutbyte och information* (Art. 72).

### **Regional täckning**

Stödberättigade är landsbygdsområden i Fastlandsfinland.

### **Därtill hörande särskilda mål**

Genom Leader-åtgärden genomförs flera åtgärder som gäller CAP-planens särskilda mål, men främst påverkar den det särskilda målet h) *främja sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomin och hållbart skogsbruk*.

### **Resultatindikatorer**

R.31a Antalet personer av landsbygdens befolkning som omfattas av lokala strategier.

Målet: 100 %.

Dessutom ska man nationellt följa upp delvis samma saker som med EU:s andra resultatindikatorer (lista nedan) samt delvis nationellt definierade andra uppföljningsuppgifter. Uppgifter som ska följas upp nationellt ska göras till en del av informationssystemet. Dessutom ska Leader-grupper kunna följa upp hur den lokala strategin genomförs enligt uppföljningsuppgifter som de anser är nödvändiga genom sina egna system.

R.23a Antalet åtgärder som används för att främja miljöhållbarhet och begränsning av klimatförändringen och målen för anpassning till den på landsbygden

R.30 Antalet stödmottagare som håller på att inrätta ett jordbruksföretag med hjälp av GJP:s stöd

R.31 Nya arbetstillfällen i projekt som får stöd

R.32 Antalet jordbruksföretag som utvecklats med hjälp av GJP:s stöd, inklusive antalet företag inom bioekonomi

R.33 Antalet smarta byar-strategier som får stöd

R.34 Andelen av befolkningen på landsbygden som drar nytta av bättre tillgång och bättre infrastruktur i och med GJP:s stöd

### **Stödmottagare**

I åtgärder som genomför en lokal utvecklingsstrategi kan stödmottagaren vara ett offentligt och privaträttsligt samfund eller företag samt en fysisk person som bedriver eller inleder näringsverksamhet. I små projekt kan stödmottagaren också vara en så kallad lättförening som förbereds vid justitieministeriet.

I fråga om verksamhetspenning kan stödmottagaren vara en Leader-grupp som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet och i fråga om förberedelsestödet en sökande till Leader-grupp.

### **Krav som effektivt svarar mot de särskilda målen**

Genom Leader-åtgärden genomförs lokalt ledd utveckling enligt den allmänna förordningen (CPR, Art. 25–28). Leader-verksamheten förbättrar landsbygdens livskraft, utvecklar lokala tjänster och näringar, stöder mikroföretag och företagande och ökar delaktighet, jämställdhet och likvärdighet. Leader-verksamheten är aktivering av och rådgivning till människor och gemenskaper samt finansiering för att genomföra idéer.

Leader-grupperna är öppna för alla aktörer i området och de genomför den lokala utvecklingsstrategin som de utarbetat. Sammansättningen av Leader-gruppens styrelse eller ett annat beslutsfattande organ iakttar den så kallade trepartsprincipen, dvs. den ska bestå likvärdigt av representanter för den lokala offentliga förvaltningen, gemenskaper och lokala invånare. Leader-verksamheten stöder nätverksarbete, innovativ natur och samarbete med andra lokala och regionala aktörer samt internationellt.

Leader-åtgärden omfattar tre delåtgärder: åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin, verksamhetspenning och beredningsstöd.

1) Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin (Genomförandet av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelser, som väljs ut inom den lokala utvecklingsstrategin [CPR Art. 28 1.b])

Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin kan innehålla utvecklingsstöd och företagsstöd. Utvecklingsstöden kan vara samarbetsprojekt, utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt eller gemenskapsinvesteringar/investeringar för offentlig nytta. Genom utvecklingsstöd kan man bland annat främja helheten smarta byar. Företagsstöden kan gälla inledande av företagsverksamhet (inkl. försöksstöd för landsbygden), utveckling eller företagsinvesteringar. Åtgärderna genomförs huvudsakligen lokalt, men samarbetsprojekt och utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt kan vara regionala, interregionala och internationella.

Exempel på innehållen i delåtgärden:

**Samarbetsprojekt:** Projekt som bidrar till genomförandet av lokala utvecklingsstrategier och som bland annat förbättrar lokala tjänster på landsbygden, miljöns tillstånd och inkomstmöjligheter samt främjar gemenskapen, delaktighet, jämlikhet och likabehandling.

**Utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt:** Ökning av kompetens hos invånare och företagare på landsbygden, utarbetande av planer och utredningar, ökning av kunskaper om teman i den lokala utvecklingsstrategin.

**Gemenskapsinvesteringar/allmännyttiga investeringar:** Materiella och immateriella gemenskapsinvesteringar/allmännyttiga investeringar som främjar genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin och som förbättrar landsbygdens boende- och verksamhetsmiljö, småskalig infrastruktur och miljöns tillstånd.

**Inledande av företagsverksamhet i olika situationer:** företagarsök (lättföretagande), inledande av företagsverksamhet på deltid, inledande av företagsverksamhet som huvudsyssla samt försöksstöd till jordbruk för inledande av ny slags jordbruksverksamhet, testning och försök av nya affärsidéer; till exempel inledande av odling av en ny specialväxt eller utvidgning till kommersiell produktion, djurproduktion och/eller beredning av produkter för försäljning.

Utveckling av företagsverksamhet: Planering-, beredning/inlednings- och utvecklings/verksamhetspaket för utveckling av företagsverksamhet, inklusive planering av försök som gäller ny slags företagsverksamhet som hör till primärproduktion i jordbruket.

Företagets investeringar: Investeringsstöd till materiella och immateriella investeringar.

2) Verksamhetspenning (Förvaltning, övervakning och utvärdering av strategin och ledning av den [CPR Art. 28 1.c])

Stöd till att verka som Leader-grupp: genomförande, uppföljning och utvärdering av den lokala strategin.

3) Förberedelsestöd (Kapacitetsbyggande och förberedande åtgärder som stöder utformningen och det framtida genomförandet av strategierna [CPR Art 28. 1.a]).

Förberedelsestöd till beredning av Leader-gruppernas kommande strategi.

### **Förutsättningar för stödberättigande**

1 Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin:

Förutsättningar för stödberättigande definieras i den nationella lagen om stödjande av landsbygdens utveckling xx/2022 och statsrådets förordning som preciserar den (xx/2022).

Utvecklingsstöd:

Stöd beviljas inte till kostnader för stödmottagarnas normala verksamhet eller för tillhandahållandet av lagstadgad basservice som ligger på kommunernas eller statens ansvar.

Företagsstöd:

På inledande av företagsverksamhet tillämpas följande förutsättningar för stödberättigande:

Stödmottagaren befinner sig i ett stödberättigat landsbygdsområde.

Den som söker stöd har i förekommande fall senast innan stödet beviljas ett FO-nummer enligt företags- och organisationsdatalagen (244/2001) (gäller inte företagarförsök).

Den som söker stöd har ekonomiska och andra förutsättningar att starta företagsverksamhet.

Den affärsplan som gäller den planerade affärsverksamheten är genomförbar och man uppskattar att företagsverksamheten har förutsättningar att utvecklas till lönsam affärsverksamhet (med beaktande att inkomsterna kan bestå av flera olika delar).

Omfattningen av de åtgärder som omfattas av stödet är proportionell i förhållande till den omsättning som man vill uppnå och företagsverksamhetens omfattning.

De planerade åtgärderna uppfyller förutsättningarna för de regler för statligt stöd som tillämpas på dem.

Försöksstöd till jordbruket kan inte fås för verksamhet som kan få stöd från andra instanser (till exempel från strukturstöd till jordbruket).

På investeringar tillämpas följande förutsättningar för stödberättigande:

Stödmottagaren kan vara företag som i regel på heltid och deltid sysselsätter färre än fem personer samt lika stora flerbranschgårdar, som verkar på lokala eller regionala marknader.

Stödmottagaren befinner sig i ett stödberättigat landsbygdsområde.

Den som söker stöd har senast innan stödet beviljas ett FO-nummer enligt företags- och organisationsdatalagen (244/2001).

Den som söker stöd har ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra investeringen.

Stödmottagaren är i fråga om storleksklass ett mikroföretag som definieras i kommissionens rekommendation 2003/361/EG.

Stödmottagaren är inte ett företag i svårigheter.

Den affärsplan som gäller den planerade affärsverksamheten är genomförbar och man uppskattar att företagsverksamheten har förutsättningar att utvecklas till lönsam och målmedveten affärsverksamhet.

Inkomster från annan företagsverksamhet kan separeras från inkomsterna för företagsverksamhet inom jordbruk.

Investeringen kan genomföras på ett övergripande hållbart sätt.

Kostnaderna för investeringar är rimliga i förhållande till den omsättning som man vill uppnå och företagsverksamhetens omfattning.

Investeringen uppfyller förutsättningarna för de regler för statligt stöd som tillämpas på den.

På de investeringar som stöds tillämpas gällande lagstiftning och behövliga tillståndskrav.

## 2 Verksamhetspenning

### *Kriterier för Leader-gruppen*

Leader-gruppen ska vara en aktör med rättslig handlingsförmåga, till exempel en registrerad förening. Leader-gruppen ska i sin verksamhet iaktta Leader-principerna: sektorsöverskridande verksamhet, områdesbaserad verksamhet, lokalt partnerskap, innovativ natur, samarbete mellan områden och internationellt samarbete, angreppssättet ”nerifrån upp” och nätverksarbete.

Leader-gruppens verksamhetsområde ska vara lämplig för lokal utveckling och ha i regel minst 20 000 och högst 150 000 invånare i landsbygdsområden. På Leader-gruppens verksamhetsområde ska det finnas minst två kommuner eller delar av två kommuner och verksamhetsområdet ska vara mindre än NTM-centralsområdet. Samma område kan endast tillhöra en Leader-grupp.

Områdets kommuner ska förbinda sig till att finansiera minst 20 procent av Leader-gruppens offentliga finansiering enligt den årliga principen för engångsbetalning. Med detta avses att kommunen inte kan inrikta sin finansieringsandel projektspecifikt eller ställa andra villkor för finansieringen.

Leader-gruppens verksamhet ska ha en tillräckligt stor och bredbasig grupp med aktörer i området. Representanter för lokala invånare, gemenskaper, näringslivet och den offentliga förvaltningen ska delta. Alla aktörer i området ska ha möjlighet att bli medlemmar i Leader-gruppen. Reglerna får inte utesluta aktörer.

Leader-gruppens styrelse eller ett annat beslutsfattande organ ska iaktta den så kallade trepartsprincipen och dess medlemmar ska ha regelbunden rotation. Det beslutsfattande organet ska vara en väl sammansatt grupp, dvs. ha en representation av en tredjedel av representanter för följande instanser: 1) den lokala offentliga förvaltningen, 2) gemenskaper (föreningar, stora företag) och 3) lokala invånare. Medlemmar i styrelsen eller ett annat beslutsfattande organ kan ha högst en oavbruten mandattid på sex år. Om Leader-gruppen vill kan den besluta och definiera i sina regler att den oavbrutna mandattiden endast kan fortsätta med två år, om medlemmen blir ordförande i det beslutsfattande organet.

Leader-gruppens anställda och förtroendevalda ska ha tillräcklig kompetens i Leader-tillvägagångssättet. Leader-gruppen ska ha tillräcklig ekonomisk och administrativ kompetens i att sköta uppgifter som hör till Leader-verksamheten.

### *Kriterier för den lokala utvecklingsstrategin*

Preciseras senare. [Enligt art. 26 i förslaget till allmän förordning ska i strategin presenteras a) det geografiska område och den befolkning som omfattas av strategin; b) lokalsamhällets delaktighet i utvecklingen av strategin; c) en analys av områdets utvecklingsbehov och möjligheter; d) målen för strategin, inklusive mätbara mål för resultaten och relaterade planerade åtgärder; e) förvaltnings-, övervaknings- och utvärderingsrutiner,

som visar den lokala aktionsgruppens kapacitet att genomföra strategin; f) en finansieringsplan, inklusive det planerade anslaget från varje fond och program som berörs.]

### 3 Förberedelsestöd

Förutsättningar för stödberättigande definieras i den nationella lagen om stödjande av landsbygdens utveckling xx/2022 och statsrådets förordning som preciserar den (xx/2022).

#### Stödform och stödnivå

Stödet beviljas som understöd. I åtgärderna används huvudsakligen förenklade kostnadsförfaranden (schablonfinansiering (flat rate), engångsbelopp, standardiserat engångsbelopp) och endast av någon speciell anledning kan kostnaderna ersättas enligt de verkliga kostnaderna.

#### 1 Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin

Utvecklingsstöd:

Högst 100 procent av stödberättigade kostnader.

Företagsstöd:

Inledande av företagsverksamhet: utgående från affärsplan som anpassas till fallet:

Företagarförsök (omfattar hyror, coaching, experttjänster): 2 500 € / stödmottagare

Inledande av företagande på deltid (omfattar experttjänster, coaching, försök och små inköp): 5 000 € / stödmottagare

Inledande av företagande på heltid (omfattar experttjänster, coaching, försök och små inköp): 7 500 € / stödmottagare

Försöksstöd till jordbruk: Engångsbelopp beroende på verksamhetens omfattning 2 500–7 500 euro, finansiären bedömer stödbeloppet fallspecifikt enligt planen och behovet.

Efter företagarförsöket är det möjligt att antingen söka stöd för företagande på deltid eller heltid. Företagsverksamhet på deltid och heltid kan utvecklas med stöd till utveckling av verksamhet efter att företagsverksamhet har bedrivits under minst en räkenskapsperiod.

Utveckling av företagsverksamhet:

Planering av företagsverksamhet (för dem som planerar företagsverksamhet): 1 000 € / stödmottagare

Planering av inledande av företagsverksamhet (att söka stöd, affärsplan): 2 000 € / stödmottagare

Utveckling av företagsverksamhet (företaget har varit verksamt under minst en räkenskapsperiod eller längre): 3 000 €/stödmottagare, högst tre gånger med förutsättning att det har skett utveckling i företagets verksamhet efter tidigare mottaget stöd och att företaget har ett tydligt behov av fortsatt utveckling.

Stöd till att inleda och utveckla företagsverksamhet beviljas som ett standardiserat engångsbelopp. Stödbeloppet kan vara högst hälften av den planerade företagsverksamhet som företaget har presenterat. Därmed säkerställs att utgifter som uppstår på grund av inlednings- eller utvecklingsåtgärder är rimliga i proportion till den planerade företagsverksamheten eller utvecklingsåtgärdernas omfattning eller karaktär. Stödet betalas i en eller flera omgångar. Om företaget inte kan uppvisa tillräckligt med utgifter som beror på inlednings- eller utvecklingsåtgärder som grund för det stöd som söks, kan endast hälften av stödbeloppet i fråga beviljas.

Företagens investeringar: utgående från affärsplan som anpassas till fallet:

Materiella och immateriella investeringar: x % av stödberättigade kostnader på minst 5 000 euro och högst x euro av stödberättigade kostnader.

På investeringar som förespråkas av Leader-gruppen tillämpas antingen artikel 42 i EUF-fördraget, den allmänna gruppundantagsförordningen eller förordningen om stöd av mindre betydelse.

## 2 Verksamhetspenning

Verksamhetspenningen är ett schablonbelopp (flat rate) ur Leader-gruppens offentliga finansieringsram och den täcker alla kostnader för Leader-gruppens verksamhet. Verksamhetspenningens belopp utreds och definieras i en separat utredning av förenklade kostnadsförfaranden som JSM konkurrensutsätter och som genomförs under 2021.

## 3 Förberedelsestöd

Förberedelsestöd är ett standardiserat engångsbelopp. Förberedelsestödet belopp utreds och definieras i en separat utredning av förenklade kostnadsförfaranden som JSM konkurrensutsätter och som genomförs under 2021.

### Planerade enhetskostnader för stödet och/eller preliminär finansiering

Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin:

Enhetskostnad	2023	2024	2025	2026	2027 n+ 2
€	1 403 550	1 403 550	1 403 550	1 403 550	1 403 550

Verksamhetspenning:

Enhetskostnad	2023	2024	2025	2026	2027 n+ 2
€	395 873	395 873	395 873	395 873	395 873

Förberedelsestöd:

Enhetskostnad	2023	2024	2025	2026	2027 n+ 2
€	0	0	0	0	8 600

### Planerad årlig output

O.27 Number of supported local development strategies (LEADER) or preparatory actions

Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin:

År	2023	2024	2025	2026	2027 n+2
St.	2,6	10,4	10,4	10,4	18,2

Verksamhetspenning:

År	2023	2024	2025	2026	2027 n+2
St.	2,6	10,4	10,4	10,4	18,2

Förberedelsestöd:

År	2023	2024	2025	2026	2027 n+2
St.	0	0	0	0	50

### Berättigande av beloppen Maximal högsta nivå (%) eller maximalt belopp (%/euro)

Den lokala utvecklingsstrategins riktgivande finansieringsram bestäms utifrån strategins kvalitet samt invånarantalet i Leader-gruppens verksamhetsområde med tonvikt på invånare på glesbefolkad landsbygd och invånare i kärnlandsbygden. Verksamhetspenningens och förberedelsestödet belopp utreds och definieras i en separat utredning av förenklade kostnadsförfaranden.

### Totalfinansiering av preliminära åtgärder

Den preliminära totalfinansieringen av åtgärden är 219 miljoner euro, varav EU:s andel är 43 procent (94 milj. euro), statens andel 37 procent (81 milj. euro) och kommunernas andel 20 procent (44 milj. euro). Enligt den preliminära planen fördelas EU:s andel enligt delåtgärder avrundad enligt följande: 1) Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin 73,0 milj. euro, 2) Verksamhetspenning 20,5 milj. euro, 3) Förberedelsestöd 0,5 milj. euro.

I tabellerna nedan finns en preliminär plan över betalningar i EU:s finansieringsandel som genomförs för åtgärden. I fråga om verksamhetspenningen används i mallen samma betalningsförlopp som i åtgärder som genomför den lokala strategin, men detta ska ändras så att förskottsbetalningen av verksamhetspenningen beaktas och så att den svarar mot det verkliga behovet.

Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin:

År	2023	2024	2025	2026	2027 n+2
€	3 649 230	14 596 920	14 596 920	14 596 920	25 544 610

Verksamhetspenning:

År	2023	2024	2025	2026	2027 n+2
€	1 029 270	4 117 080	4 117 080	4 117 080	7 204 890

Förberedelsestöd:

År	2023	2024	2025	2026	2027 n+2
€	0	0	0	0	430 000